

3. KONTUEN AUDITORIAREN KONTZEPTUA ETA OINARRIAK.

Aurkibidea

- Helburuak
- Aurretiko gogarteak
- Kontuen auditoriaren kontzeptua orokorrean
- Urteko kontuen auditoriaren kontzeptua
- Auditore baten nahitaezko parte hartzea urteko kontuen auditorian eta beste lan batzuetan
- Kontu bateratuen auditoria
- Glosategia

3.1. HELBURUAK

Enpresek beren kontuak zergatik ikuskatu behar dituzten eta kontuen auditoriaren inguruan zein interes dauden ezagutzeko irakasgai hau beharrezkoa da. Egia esan, enpresa batzuk ikuskatu behar izana, babestu beharreko interes asko daudelako da. Aurkeztutako urteko kontuak sinesgarriak eta fidagarriak diren ala ez jakitea interesgarria da zenbait pertsonentzat.

Aurreko ikasgaietan, modu laburrean, kontuen auditoria zer den azaldu genuen. Irakasgai honetan, kontuen auditoriaren kontzeptua orokorrean eta urteko kontuen auditoriarena bereziki aztertuko ditugu. Auditorearen jarduera nagusia urteko kontuen auditoria da eta, ondorioz, jarduera horretan zentratuko gara nahiz eta auditore batek beste lan batzuk egiten dituen. Auditoreak urteko kontuen auditoria ez diren baina kontuen auditoria diren lanak ere egiteaz gain, kontuen auditoria ez izanik, auditore batek nahitaez egin beharreko lanak ere egiten ditu.

Urteko kontuek erakutsi beharreko irudi fidelaren azterketan barneratuko gara. Azken finean, ikuskatutako enpresaren urteko kontuek, enpresa horretako ondarearen, egoera finantzarioaren eta eragiketen emaitzen irudi fidela erakusten duten ala ez egiaztatzen du auditoreak. Horregatik, irudi fidelaren gaineko problematika aztertuko dugu, hau da, auditore batek noiz uste duen urteko kontuek irudi fidela erakusten duten.

Azaldutako guztia kontuan izanik, irakasgai hau bukatutakoan ikasleak hurrengo gaiak ezagutuko ditu :

- Zergatik enpresa batzuen auditoria nahitaezkoa den eta kontuen auditoriarekin zein interes babestu nahi diren
- Zer den kontuen auditoria orokorrean

- Zer den urteko kontuen auditoria (auditorearen jarduera nagusia)
- Zeintzuk diren auditore batek egiten dituen beste lan batzuk
- Auditore batek kontuak ikuskatzen dituenean zer bilatzen duen
- Urteko kontuek erakutsi behar duten irudi fidelaren inguruan dagoen problematika

3.2. AURRETIKO GOGARTEAK.

Kontuen auditoriaren kontzeptua azaldu aurretik, interesgarria litzateke kontuen auditoriarekin babestu nahi diren interesak zeintzuk diren jakitea. Interes hauek asko eta jatorri desberdinekoak dira. Laburpen gisa hurrengo interesak aztertuko ditugu:

1.- Sozietate ikuskatuaren **bazkideen** interesak babestu nahi dira kontuen auditoriarekin. Bazkideek, batez ere sozietate handietan, ezin dute, pertsonalki, administratzaileek egiten dutena kontrolatu (administratzaileak dira kontuak formulatzen dituztenak eta, ondorioz, kontuen erantzuleak, eta beraien egintza edo eragiketak kontabilitatean erreflexua dute) ezta sozietatearen jardueren martxa jarraitu. Administratzaileek, kasu bakoitzean beharrezkoak diren erabaki egokiak hartzeko, nahiko botere dituzte.

Bazkideentzat arriskutsua litzateke administratzaileen botere hau kontrola ezina izatea. Administratzaileek formulatutako urteko kontuak, geroago, bazkideen batzar nagusi batean onartuak izan behar dira. Urteko kontuei buruzko auditoria txostenak (kontu horien fidagarritasunari buruzko elementu bezala), urteko kontuen onarpenari buruz egiten den bozketan, kontu horien kontra edo alde bozkatuko duten erabakitzeke balio die bazkideei. Gainera, bazkideek kontu horietatik kalkulatuak diren irabazietan parte hartzen dute.

Ekitaldi bateko urteko kontuak, hurrengo ekitaldiaren lehenengo sei hilabetetan bazkideen batzar nagusian onartuak izan behar dira.

2.- Kontuen auditoriarekin **etorkizuneko bazkide edo inbertitzaileei** babesten zaie. Auditoriarekin, inbertitu nahi duten sozietatearen kontuekiko segurtasuna eta konfiantza ematen zaie (etorkizuneko obligaziodunak, akziodunak...).

3.- Auditoriarekin, sozietate ikuskatuaren **hartzekodunen** interesak babesten dira. Hartzekodunek, beren interesen defentsarako, beren zordunen ondare egoerari buruz, finantza egoera buruz eta egoera ekonomikoari buruz informazio fidagarria behar dute. Kontuen auditoriarekin hori posible da.

4.- Kontuen auditoriak **langileen** interesei ere laguntzen die. Ez dugu ahaztu behar langileek benetako giza ekarpenak egiten dituztela eta, ondorioz, beren interesen defentsarako medio juridikoak beharrezkoak dira. Langileak, kontabilitatean eta auditoria txostenean interesatuta daude enpresariarekin modu zehatzago batean eztabaida bait dezakete enpresaren benetako egoera ezagutzen badute (ad. hitzarmen

kolektiboari buruzko eztabaidan. Hitzarmen honek lan baldintzak, oporrak, kontratuaren iraupena, lansaioa, maila-igoerak, eszedentziak, etb. erregulatzen ditu).

5.- Administrazio publikoa (Estatua, Autonomi elkarteak...) ere oso interesatuta dago enpresen martxa eta garapenean, bai ekonomiaren elementu garrantzitsuenetako bat direlako, bai beren haziendentzat diru sarrera iturri garrantzitsuak direlako.

Ondorioz, kontuen auditoria ikuskatutako sozietateari eta bere bazkideei egiten zaien zerbitzu bat da baina beraiei interesatzeaz gain sozietatearekin erlazioak mantentzen dituzten hirugarrenei ere interesatzen zaie, hartzekodunei, hornitzaileei, langileei, inbertitzaileei, Estatuari... Auditorearen iritziarekin, hauek guztiek, informazio ekonomiko-kontablearen kalitatea ezagutu dezaketelako.

3.3. KONTUEN AUDITORIAREN KONTZEPTUA OROKORREAN

“Kontuen auditoria, auditore izateko gaitua dagoen eta independentea den profesional batek egindako kontabilitate dokumentuen berrikuspina eta egiaztapena da. Helburutzat informazio ekonomikoaren fidagarritasunari buruzko txosten bat egitea du, txosten hori, hirugarrenek baloratu dezaten, estimagarria den baina eskusiboa ez den elementu bat bezala”.

Kontuen auditoria egiten duen pertsona, auditoriak egin ahal izateko, baimendua eta gaitua egon behar da. Honetarako, prestakuntza teoriko bat eta prestakuntza praktikoa izan behar ditu eta azterketa batzuk gainditu.

Gainera, auditorearen borondatea eta burua inpartzialak izan daitezen, bere jardueran independentea izan behar da. Auditoreak, ikuskatutako enpresarekin erlazioz ez duten pertsonak izan behar dira eta ez dute, familia loturarik, lotura ekonomikorik ezta bestelako loturarik auditoriarekin kontrolatuak izango diren pertsonekin. Egia esan, bateraezintasun eta debekuen zerrenda bat dago eta auditorea suposamendu horietako batean badago ez du kargua onartu behar.

Esan dugunez, kontuen auditoria **egiaztapen** jarduera bat da. Egiaztapen hitzak gauza baten egia aztertzea eta konprobatzea esan nahi du. Kontabilitate dokumentuez ari garenean, ordea, azalpen bat egin behar da, zenbait egintza kontableen egia (zentzu hertsian) bilatzea oso zaila baita. Egintza kontable batzuk ezin dira fisikoki konprobatu eta balio batzuk estimaziozkoak eta kontingenteak dira (hornidurak, kontingentziak). Kasu hauetan, ezin da zenbatekoak izango diren ziurtatu eta estimazioak egiten dira). Beraz, zein da auditoreak bilatzen duen egia? Auditoreak kontabilitate dokumentuak aztertzen ditu, aplikagarriak diren finantza informazioari buruzko arauekin bat datozen ikusteko (Merkataritza Kodea, Kontabilitateko Plan Orokorra eta beste arau kontableak...). Auditoreak ez du dokumentu kontableen egia ziurtatzen, dokumentu horiek begiratu eta aztertu, eta bere fidagarritasunari eta sinesgarritasunari buruz iritzi tekniko eman baizik, aplikagarriak diren finantza informazioari buruzko arauak kontuan izanik.

Kontabilitate dokumentuak espresioa oso orokorra da. Azterketa objektu diren dokumentuak kontuan izanik, kontuen auditoria jarduera hauetako bat izan daiteke:

- 1.- “Urteko kontuen auditoria”. Hau da ohizko suposamendua eta nabarmenena.
- 2.- “Bestelako dokumentu kontableen eta finantza agirien berrikuspen eta egiaztapen lanak”. Urteko kontuak osatzen dituzten dokumenturen baten errebisioari dagokio (Balantzeari bakarrik, Galdu-Irabazien kontuari bakarrik edo Memoriari bakarrik..., ekitaldi osoari dagokionez) edo urteko kontuak osatzen dituzten dokumentu guztien errebisioa (Balantzea, galdu-irabazien kontua, memoria, ondare garbiaren aldaketen egoera-orria eta diru fluxuen egoera-orria), baina ekitaldia baino laburragoa den epearen erreferentzia hartuz. Auditoria dira baina ez urteko kontuena.

Badira beste lan batzuk, auditoreek egiten dituztenak, nahiz eta kontuen auditoria ez izan. Egintza konkretu batzuk konprobatzea, ziurtagiriak egitea edo legeak dioenez, auditoreek egin beharreko lanak. Lan hauek, Korporazioek eginiko Arau teknikoak kontuan izanik egin beharko dira. Honi buruzko adibide asko Kapitaleko Sozietateei buruzko Legean aurkitu daitezke:

- a) Akzioak *mortis causa* eskuratzen direnean, akzio horien balio erreala zehaztea (64.1 artikulua) (Kapitaleko Sozietateen Legearen 124.2 art.a).
- b) Sozietate Anonimoa eta Erantzukizun Mugatuko Sozietatean, bazkideak banantzean edo kanporatzean akzioen balioa zehaztea (Kapitaleko Sozietateen Legearen 353.1 eta 354 artikulua).
- c) Kapital gehikuntza kredituen konpentsazioz egiten denean, kredituak zehatzak direla ziurtatzea Sozietate Anonimoan (Kapitaleko Sozietateen Legearen 301.3 artikulua).
- d) Erreserben kargura egiten den kapital gehikuntzaren oinarria den balantzearen auditoria (Kapitaleko Sozietateen Legearen 303.5 artikulua).
- e) Akzioen eta partizipazioen harpidetzarako lehentasun eskubidea kentzen den kasurako, administratzaileen txostena zehatza dela eta akzioen balio erreala zehaztea Sozietate Anonimoan eta Erantzukizun Mugatuko Sozietatean (Kapitaleko Sozietateen Legearen 308.2 a) eta Kotizatzen duten Sozietate Anonimoen kasuan, 505. artikulua).
- f) Galerak konpentsatzeko edo legezko erreserba gehitu edo eratzeko egiten den kapital murriztapenaren oinarria den balantzearen

auditoria Sozietate Anonimoan eta Erantzukizun Mugatuko Sozietatean (Kapitaleko Sozietateen Legearen 323. eta 328. art.a).

- g) Fusioari buruz akziodunentzat txostena (Merkataritza sozietateen egituraren aldaketei buruzko 2009.ko Legearen 37. art.a).
- h) Bereizketari buruz akziodunentzat txostena (Merkataritza sozietateen egituraren aldaketei buruzko 2009.ko Legearen 73. artikulua).

Auditoria txostenaren helburu nagusia, **hirugarrenei** informazio ekonomikoaren **fidagarritasunari** buruz iritzi bat ematea da, hirugarrenek informazio hori hobeto baloratu dezaten.

3.4. URTEKO KONTUEN AUDITORIAREN KONTZEPTUA.

Auditoriari buruzko legearen lehenengo artikulua eta Erregelamenduaren 4. artikulua diotenez, urteko kontuen auditoria, ikuskatutako enpresaren edo erakundearen urteko kontuek enpresa horretako ondarearen, finantza egoera eta eragiketen emaitzen **irudi fidela** erakusten duten egiaztatzean eta erabakitzean oinarritzen da, beti ere, aplikagarriak diren finantza informazioari buruzko arau markoa eta, bereziki, bertako irizpide kontableak kontuan izanik; gainera sozietateak gestio txostena egin beharko balu edo borondatez egingo balu, auditoreek, **gestio txostena urteko kontuekin bat datorren aztertuko** dute.

Urteko kontuak.- Balantzea, Galdu-irabazien kontua, ekitaldiko ondare garbiaren aldaketen egoera-orria, diru-fluxuen egoera-orria eta Memoria dira urteko kontuak osatzen dituzten elementuak.

Finantza informazioari buruzko arau markoa hurrengoa da:

- Kontu bateratuei buruzko Europar Batasuneko araudia, bere aplikaziorako aurreikusitako suposamenduetan.
- Merkataritza Kodea eta gainontzeko merkataritza legedia
- Kontabilitateko Plan Orokorra eta adaptazio sektorialak
- Kontabilitateko Plan Orokorra garatzen duten Kontabilitate eta Kontuen ikuskaritza Institutuak onartutako arauak.
- Espainian aplikagarri diren beste arau kontableak

(Kontuen auditoriari buruzko Legearen 2.1 art.a)

1. Irudi fidela.

Urteko kontuak argitasunez idatzi behar dira eta enpresaren ondarearen, finantza egoeraren eta emaitzen irudi fidela erakutsi behar dute (Merk. Kod.ko 34.2 art.a eta Kapitaleko Sozietateei buruzko Legearen 268. artikulua). Urteko kontuen eta beren auditoriaren funtsezko oinarria irudi fidela da.

Lehen esan bezala, urteko kontuez ari garenean, ez da posible modu absolutu batean bere egitasuna ziurtatzea. Balore kontable batzuk estimaziozkoak dira (ez dira fisikoki konprobarriak). Hori dela eta, ezin dugu egi absolutuaz hitz egin. Badakigu, kontabilitatean, "hornidurak", "kontingentziak" eta horrelako espresioak daudela, subjektibitate gradu batean oinarritutako irizpideetan sostengatuak daudelarik.

Irudi fidelaz, zera ulertu beharko litzateke: urteko kontuek, aplikagarriak diren finantza informazioari buruzko arauekin bat etorritik, modu egoki eta arrazoizko batean sozietate horretako ondarearen egoera, finantza egoera eta eragiketen emaitzak erakustea.

Urteko kontuek irudi fidela erakutsiko dute Orokorrean Onartutako Arau eta Printzipio kontableekin bat etorritik egin badira.

Adibidez, ondasun higiezinak, Arau eta Printzipio Kontableek diotenez, eskuratutako prezioagatik azaldu beharko dira balantzean. Honela, sozietate batek hiritik urruti xamar dauden terreno batzuk eskuratu ditu 100.000 eurogatik. Terreno horiek, behar den bezala azaltzen dira balantzean 100.000 eurogatik, hau da, eskuratutako prezioagatik. Urte batzuk beranduago, asko eraikitzen da eta hiria terreno horietara hurbildu da, orain 2.000.000 euro balio dutelarik. Nahiz eta terrenoen balioa igo egin den, balantzean, terrenoen balioa 100.000 eurokoa dela badator, balantze hori irudi fidela erakusten egongo da, irudi fidela legezko arauak (orokorrean onartutako kontabilitate printzipio eta arauak) diotena jarraituz adierazten baita.

Baina, kontable berri bat badator eta borondatez kontabilitatea aldatzen badu, terrenoei 2.000.000 euroko balioa jarriz, nahiz eta benetako balioa horixe izan, urteko kontuek ez dute irudi fidela erakusten, kontabilitate arauak eta printzipioak diotenez, terreno horiek eskuratutako balioagatik azaldu behar baitira (100.000 euro).

Salbuespena. Ez-ohiko egoeretan, kontabilitate alorreko arau baten aplikazioa urteko kontuek erakutsi behar duten irudi fidelarekin bateraezina bada, arau hori ez da aplikatuko. Kasu honetan, memorian ez aplikatze hori adierazi beharko da, arrazoi nahikoak emanez eta enpresaren ondarearen, egoera finantzarioan eta emaitzetan daukan eragina azalduz (Merkataritzako Kodearen 34.3 art.a). Arau honek irudi fidelari nagusitasuna ematen dio irudi fidela legezko arau baten aplikazioarekin bateraezina denean. Kontabilitate arau eta printzipioak irudi fidela lortzearen menpe gelditzen dira, irudi fidela delarik lortu beharreko helburu nagusia. Helburu hori lortzeko, Merkataritzako Kodeak, ez ohiko egoeratan, arau kontable bat irudi fidelarekin bateraezina bada, arau hori ez dadila aplikatu agintzen du. Arau honek, kontabilitatean profesionalak direnei eta auditoreei benetako paper garrantzitsua ematen die beraiek bait dira kasu konkretu bakoitzean arau kontable bat ez aplikatzeko baldintza nahikoak ematen diren ala ez erabakiko dutenak.

Arau honek kezka sortu ditu zenbait autoren artean (VICENT CHULIA, “Las cuentas anuales”, en *La reforma de la Ley de Sociedades Anónimas (dir. A. Rojo)*, Madrid, 1987, 238. orrialde eta hurrengoak) Europar Batasuneko estatu kideek ez baituzte arau kontableak ez aplikatzea posible den ez ohiko kasu horiek zeintzuk izan daitezken zehaztu eta ez dute inolako adibiderik azaldu. Ondorioz, zaila da zehazki jakitea noiz gauden ez ohiko kasu konkretu horietako baten aurrean.

Irudi fidela erakusteko legezko arauak aplikatzea nahikoa ez denean, helburu hau lortzeko beharrezkoa den informazio osagarria emango da (Merk. Kod. 34.3 art.a). Irudi fidela lortzearen helburua garrantzitsuena da eta, zenbait suposamenduetan, helburu hori lortzea posible egingo duten informazio osagarrietara jo beharko da legezko arauak aplikatzeaz gain.

2. Gestio txostena eta urteko kontuak bat etortzea.

Urteko kontuen auditoriak gestio txostena eta urteko kontuak bat datozen aztertzea barneratzen du. Urteko kontu horiekin gestio txosten hori egin daiteken ikusi behar da. Gestio txostena administratzaileek egindako txosten bat da eta urteko kontuekin bat etorri behar da. Ea urteko kontu horiekin posible den horrelako gestio txosten bat egitea aztertu behar du auditoreak.

Adibidez, gestio txostenak lerketa eta Garapenean inbertitu dela adierazten badu, inbertsio horiek urteko kontuetan erreflexu bat izan behar dute.

Administratzaileek, gestio txostenarekin, urteko kontuekin zerikusirik ez duten beste gai batzuetan, sozietatearen martxaz informazioa ematen digute.

Kapitaleko Sozietateei buruzko Legearen 262.artikulua. Gestio txostenaren edukia.- El informe de gestión habrá de contener una exposición fiel sobre la evolución de los negocios y la situación de la sociedad.

Informará igualmente sobre los acontecimientos importantes para la sociedad ocurridos después del cierre del ejercicio, la evolución previsible de aquélla, las actividades en materia de investigación y desarrollo (...).

Gestio txostena ez da enpresari guztientzat obligaziozkoa. Balantze laburtua aurkezten duten sozietateak ez daude gestio txostena egitera behartuta. Honekin, enpresa txiki eta ertainen izaera administratiboko dokumentazioa sinplifikatu nahi da. Enpresa handiek, aldiz, administrazio konplexuagoa dute eta gestio txostena egin beharko dute. Horregatik, gestio txostena eta urteko kontuak bat datozen, ikuskatutako enpresa gestio txostena egitera behartuta dagoenean edo gestio txostena borondatez egiten duenean bakarrik aztertu beharko da. Gestio txostenik ez dagoenean hau ezin da egin.

Balantze laburtua aurkeztu dezakete, bi ekitaldi jarraituetan, ixten direnean, hurrengo zirkunstantzietatik bi ematen direnean: a) Aktiboak ez gainditzea 4.000.000

euro; b) Urteko negozio zifrak ez gainditzea 8.000.000 euro; c) Ekitaldian kontratatutako bataz besteko enplegatuen kopuruak ez gainditzea 50.

Balantze laburtua aurkezteko ahalmen hau galduko dute, bi ekitaldi jarraituetan, aipatutako bi zirkunstantzia betetzen ez direnean (Kapitaleko Sozietateei buruzko Legearen 257 art.a).

3.5. AUDITORE BATEN NAHITAEZKO PARTE HARTZEA URTEKO KONTUEN AUDITORIAN ETA BESTE LAN BATZUETAN.

Auditoriari buruzko Legearen 1.4 artikulua dioenez, Kontuen auditoria lanak, obligazioz, auditore batek egin beharko ditu. Kontuen auditoria aditua eta independentea den pertsona batek egin beharko du.

Auditoria, ikuskatutako enpresarengandik pertsona independente batek egiten duenez, sinesgarria izango da hirugarrenentzat.

Baina auditoria ez du kontabilitatean aditua den edozeinek egingo. Kontuen auditoria, independentea den eta auditoria egin ahal izateko Legeak galdatzen dituen baldintzak betetzen dituzten pertsonak egin dezakete.

Kontuen auditoria, Kontabilitate eta Kontuen Ikuskaritza Institutuaren *Kontuen Auditoreen Erregistro Ofizialean* izena emanda daukaten pertsona fisiko edo juridikoek egin dezakete. Erregistro honetan inskribatu ahal izateko Kontabilitate eta Kontuen Ikuskaritza Institutuaren baimena behar da, baimen hau prestakuntza teorikoa eta praktikoa izan ondoren eta azterketak gainditu ondoren lortzen delarik.

Ikuskatua izango den sozietateak, Auditoreen Erregistroan inskribatuta dauden, profesionalen artean aukeratu beharko du auditorea. Auditoria, kontabilitateari buruz asko dakien baina Erregistro horretan ez dagoen norbaitek egingo balu ez litzateke benetako auditoria bat izango eta ikuskatua izateko obligazioa duen sozietateak obligazio hori bete izan ez balu bezala izango litzateke.

Gai hauek aurreragoko ikasgaietan xehetasun gehiagorekin tratatuko ditugu.

3.6. KONTU BATERATUEN AUDITORIA.

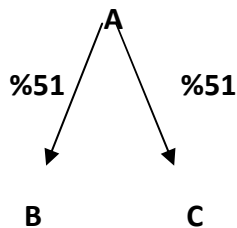
Bolumen batetik pasatzen diren sozietate taldeek, kontu bateratuak aurkeztu behar dituzte. Sozietate menperatzaileak, bere urteko kontuak aurkezteaz gain, sozietate taldearen urteko kontu bateratuak aurkeztu beharko ditu.

Kontu bateratuak aurkeztu behar dituzten sozietate taldeak Galdu irabazi kontu laburtua aurkeztu ezin dutenak izango dira. Beraz, Galdu irabazi kontu laburtua aurkeztu dezaketen sozietate taldeek ez dituzte kontu bateratuak aurkeztu behar.

Galdu irabazi kontu laburtua, ekitaldia ixterakoan, gutxienez, hurrengo baldintzetako bi betetzen dituztenek aurkeztu ahal izango dute:

- a) Aktiboa 11.400.000 euro baino handiagoa ez izatea.
- b) Urteko negozio zifra 22.800.000 euro baino handiagoa ez izatea.
- c) Ekitaldian enplegatutako langileen batz bestekoa 250 baino handiagoa izatea.

Sozietate talde bat egongo da, sozietate bat beste sozietate baten bazkide izanik, adibidez, sozietate horren boto eskubideen gehiengoaren titularra denean. Sozietate bat menperatzailea izango da eta bestea menperatua. Bazkideek, Batzar Nagusian akordioak hartzera joaten direnean, akordioak botoen gehiengoarekin hartuko dituzte eta, ondorioz, sozietate menperatzaileak, dominatzen dituen sozietateen gaineko erabakiak hartuko ditu.

A sozietateak, B sozietatearen eta C sozietatearen botoen gehiengoa dauka. Ondorioz, A sozietateak B eta C sozietateak menperatzen ditu zuzenean. Sozietate bakoitzak bere nortasun juridikoa du baina, sozietate guztiak, A sozietatearen zuzendaritza ekonomikoaren menpe daude.

Baterakuntza, kontu bakar batzuetan, taldeko sozietate guztien ondare datuak elkartzea da. Sozietate taldeak ez du taldea osatzen duten sozietateengandik nortasun juridiko desberdina.

Sozietate menperatzailearen Batzar Nagusiak izendatuko ditu taldeko urteko kontuak eta gestio txostena ikuskatuko dituzten auditoreak. Auditoreek, gestio txostena kontu bateratuekin bat datorren aztertuko dute. Taldea osatzen duten sozietateek ere beren kontu propioak aurkeztu beharko dituzte (eta, bere kasuan, gestio txostena) eta, gainera, taldeko sozietate bakoitzak bere kontu propioak aztertuko dituen auditorea izenda dezake.

Urteko kontu bateratuek, sozietate taldearen ondarearen, finantza egoeraren eta emaitzen irudi fidela erakutsi behar dute, kasu honetan aplikagarriak diren legezko arauak kontuan hartzen direlarik.

Kontu bateratuen onarpena sozietate menperatzailearen urteko kontu indibidualekin batera, sozietate menperatzailearen Batzar nagusian egingo da.

3.7. GLOSATEGIA

Administratzaileak

Sozietatearen administratzaileei dagokie sozietatearen gestioa eta ordezkapena. Administratzaileek, sozietatearen gestioaren arduradun bezala, kontabilitatea beren kargura dute, nahiz eta kontabilitatea benetan tekniko batzuk eraman. Baina administratzaileak izango dira kontabilitate horren arduradunak. Egia esan, administratzaileak izango dira urteko kontuak sinatu beharko dituztenak eta, ondorioz, beraien erantzuleak.

Urteko kontuen onarpena

Ekitaldi baten urteko kontuak abenduaren 31ean ixten dira. Urteko kontu horiek administratzaileek prestatu behar dituzte ekitaldia itxi eta hurrengo hiru hilabetetan (urtarrilaren 1etik martxoaren 31rarte). Behin prestatuak daudela, urteko kontu horiek auditoreari entregatuko zaizkio, honek, errebisatu eta egiaztatu ditzan eta kontu horien fidagarritasunari buruz txosten bat egin dezan. Ekitaldi bakoitzaren lehenengo sei hilabetetan bazkideen ohizko Batzar bat ospatu beharko da urteko kontuak onartzeko (botoen gehiengoarekin). Batzar hori ospatzea posible izan dadin, aurretik Batzarren deialdia egin beharko da, Batzarraren ospakizun data baino, gutxienez, 15 egun lehenago, zenbait iragarki jarritz. Deialdia egiten denetik, bazkideen eskura urteko kontuak eta auditoria txostena jarriko dira. Auditoria txostenarekin, bazkideek urteko kontuen fidagarritasunari buruz elementu bat gehiago izango dute eta ohizko batzar nagusian beraien onarpenaren alde edo kontra botoa eman ahal izateko.

Galdu irabazien kontu laburra

Ohizko galdu irabazien kontua prestatzea luzeegia eta zorrotzegia izan daiteke enpresa txiki eta ertainentzat (egia esan tamaina handia dutenentzat ere bai kasu batzuetan). Horregatik, legeak, zenbait baldintza betetzen badira, galdu irabazien kontu laburra aurkezteko posibilitatea aurreikusi du.

Kontu horiek modu laburrean aurkeztu ahal izateko erabilitako irizpideak ez dira balantze laburtuaren irizpideen berdinak. Galdu irabazien kontu laburra aurkeztu ahal izateko beharrezkoak diren kopuruak balantze laburtuarenak baino nahiko altuagoak dira.

Gestio txostena

Gestio txostenean negozioaren bilakaera eta sozietatearen egoerari buruzko aurkezpen fidela azalduko da. Sozietatearentzat garrantzitsuak diren ekitaldia itxi eta ondorengo gertaerei buruz, sozietatearen bilakaera posiblea zein den eta ikerketa eta garapen arloetan burututako jardueri buruz informazioa emango da.

Balantze laburtua egiten duten sozietateak ez daude gestio txostena egitera behartuta.

Gestio txostenak sozietatearen gaiak zenbait ikuspegitik aztertzen ditu: teknikoa, juridikoa, ekonomikoa, marketing-a, antolakuntzazkoak, giza baliabideak, etab. Ez da urteko kontuen dokumentu zehatz bat, bere edukia, ez baitago kontabilitateari itxita, Sozietate Anonimoei buruzko Legearen 202. artikuluaen barne sar daiteken edozein gai irekita baizik.

Auditoria Sozietatea

Auditoria Sozietatea kontuen auditoriak egitea jarduera bezala duen sozietate bat da. Sozietatearen bazkide batzuk auditoreak dira eta hauek kontuen auditoriak sozietatearen izenean egingo dituzte. Auditoria Sozietatea 7. ikasgaian aztertuko dugu.

Hirugarrenak

Hirugarren bat edozein izan daiteke. Normalean, sozietatearekin erlazionatuta dagoen edo sozietatearekin erlazionatzeko intentzinoa duen edozein izan daiteke.